

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»
НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ
МАРІУПОЛЬСЬКА МІСЬКА РАДА
ГО «ФОНД РОЗВИТКУ МАРІУПОЛЯ»
ГО «ЦЕНТР АДАПТИВНОГО ЛІДЕРСТВА ТА ТЕРИТОРІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ»
WYŻSZA SZKOŁA EKONOMICZNO-HUMANISTYCZNA
(POLSKA, BIELSKO-BIALA)
EURÓPSKY INŠTITÚT ĎALŠIEHO VZDELÁVANIA (SLOVAKIA)
РААТА GUGUSHVILI INSTITUTE OF ECONOMICS OF IVANE
JAVAKHISHVILI TBILISI STATE UNIVERSITY (TBILISI, GEORGIA)
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ
ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ:
ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
НА НАЦІОНАЛЬНОМУ
ТА МІСЦЕВОМУ РІВНЯХ**

**Матеріали III Міжнародної
науково-практичної конференції**

Маріуполь – Київ, 2020

УДК 316/352

П 36

П-36 Публічне управління для сталого розвитку: виклики та перспективи на національному та місцевому рівнях: збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції. 21-22-травня 2020 р. Маріуполь (Україна). – Маріуполь-Київ: ПП Халіков Р.Р., 2020. – 250 с.

ISBN 978-617-7565-33-7

Редакційна колегія:

Марова С. Ф. – голова, д. держ.упр., професор, ректор Донецького державного університету управління

Чечель А. О. – заступник голови, д. е. н., доцент, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Донецького державного університету управління

Балусва О. В. – д. е. н., професор, проректор з наукової та виховної роботи Донецького державного університету управління

Токарева В. І. – д. держ.упр., професор, проректор з науково-педагогічної роботи Донецького державного університету управління

Зелінська М. І. – к. політ.н., доцент кафедри публічного управління та адміністрування Донецького державного університету управління

Тарасенко Д. Л., – к. держ.упр., доцент, доцент кафедри публічного управління та адміністрування Донецького державного університету управління

Хлобистов Є.В. – д. е. н., професор, Національний університет «Києво-Могилянська академія»; директор Міжнародного науково-дидактичного інституту Вищої Школи економіки та гуманітаристики (Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Humanistyczna (Bielsko-Biala, Polska)

Abesadze Ramaz, Doctor of Economics, Professor, Paata Gugushvili Institute of Economics of Ivane Javakhishvili Tbilisi State University (Tbilisi, Georgia)

Zat'ko Jozef, Dr.h.c. mult. JUDr., Honor. Prof. mult., prorektor pre medzinárodné vzťahy Wyższa Szkoła Komunikacji i Zarządzania (Polsko, Poznań), Prezident Európsky inštitút ďalšieho vzdelávania (Slovakia)

Павленко О.П. – к. е. н., доцент, завідувач кафедри менеджменту природоохоронної діяльності Одеського державного екологічного університету

Відповідальна за випуск – *Чечель А.О.*,
д.е.н., доцент, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування
Донецького державного університету управління

© Донецький державний університет управління
(м. Маріуполь), 2020

Григор'єва В.В.

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри спеціально-правових дисциплін

Донецький державний університет управління (м. Маріуполь)

ЩОДО ФОРМУВАННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Успішна реалізація глобалізаційного процесу щодо формування інтегрованого економічного простору, який побудований на гармонізації взаємозв'язків не тільки на міждержавному рівні, а саме на регіональному – перетворюючи окремі території на провідних учасників світового ринку можлива у разі формування системи правових норм сталого розвитку. Формування основних ідей та порядку вирішення проблем століття зі сталого розвитку наголошувалось у Порядку денному на XXI століття прийнятого на Конференції ООН по навколишньому середовищу і розвитку у Ріо-де-Жанейро (1992 рік) та Плані виконання рішень Всесвітньої зустрічі на вищому рівні щодо стійкого розвитку у Йоханнесбурзі (2002 рік), одним складових реалізації запропонованих цілей побудовано на залучені широкого кола суб'єктів міжнародних, національних, регіональних, субрегіональних організацій, з активним залученням громадськості (неурядових організацій та інших груп). Передумовою долучення України до світових процесів повинно передувати програмне забезпечення з урахування відповідних досліджень та вивчення досвіду інших країн з прийняття та реалізації програм сталого розвитку.

За визначенням Генрі Мінцберга стратегія - це принцип поведінки або слідування певній моделі поведінки. Він визначає стратегію як комбінацію п'яти «П»: план, керівництво, орієнтир або напрямок розвитку, шлях із сьогоднішнього у майбутнє; принцип, поведінка або слідування деякій моделі поведінки; позиція, визначення положення організації у зовнішньому середовищі і відносно своїх головних конкурентів [1].

У вітчизняній науці, стратегічне планування визначається як «формалізований процес постановки стратегічних цілей і розробки багатоваріантного стратегічного плану їх досягнення на основі об-

раної стратегії», який на державному рівні потребує чіткої правової регламентації [2, с. 38].

Національне законодавство не містить чітко вираженого розуміння стратегічного планування, значній частині нормативно-правових актів під стратегічним плануванням розуміють процес, за допомогою якого органи владних повноважень здійснюють прогноз та планування діяльності на майбутнє [3,4,5,6].

Значним кроком у національному праві стало визначення системи підготовки та прийняття прогнозних і програмних документів економічного розвитку на державному рівні та окремих адміністративно-територіальних одиниць як складової частини загальної системи державного регулювання економічного розвитку держави, з прийняттям у 2000 році закону «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України». Задля більш точного та обґрунтованого визначення основних довгострокових та поточних пріоритетів «регіонального розвитку на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях» була схвалена «Концепція державної регіональної політики» [7].

Сучасний етап державотворення в Україні характеризується реалізацією адміністративної реформи, головною складовою якої є реформа місцевого самоврядування (децентралізація), старт якої було покладено прийняттям Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади та Плану заходів її реалізації. [8,9,10]

Сучасний етап державотворення в Україні потребує осмислення подальших дій на шляху реформування публічного управління та дослідити еволюцію української адміністративної реформи. Гарантією успішної реалізації економічної політики на державному та регіональному рівнях урядом був запропонований алгоритм розроблення дієвих регіональних стратегій, а головне досягнення їх результативності за допомогою чіткого механізму проведення моніторингу та оцінки. [11,12,13].

Прикладом реалізації наданих у ході конституційної реформи можливостей розроблена та успішно втілюється в життя «Маріуполь: стратегія розвитку 2021р.» [14], яка являє програму розвитку маріупольської громади. Розробка та впровадження стратегічного управління в громаді є важливим розвитком, водночас є ряд застережень, нерегульованість має загальнодержавний характер, як то залучення мешканців (членів громади) та зовнішніх експертів у

розробці стратегії, що безпосередньо впливає на ефективність управлінської діяльності.

Позитивним прикладом розробки та упровадження програм сталого розвитку на різних рівнях, національному та регіональному, за участю громадських організацій і регіональної мережі міст, є досвід прийняття «Балтійської стратегії сталого розвитку» (країни учасниці: Данія, Швеція, Норвегія, Ісландія, Фінляндія, Німеччина, Росія, Польща, Естонія, Латвія, Литва) та «Скандинавської стратегії сталого розвитку» (країни учасниці: Данією, Норвегією, Ісландією, Фінляндією, Швецією). Національними програма сталого розвитку європейських країн крім визначення загальних напрямків регулювання сталого розвитку, мету, конкретні заходи реалізація яких здійснюється за допомогою матриці компромісів важливо місце займала система індикаторів та моніторингу реалізації запланованого та публічного звітування.

Підсумовуючи, можна зазначити що на сучасному етапі реалізуючи головний напрямок розбудови демократії та верховенства права стратегічне планування сталого розвитку на національному та регіональному рівнях стає дієвим інструментом публічного управління. Однак успішним воно може стати лише за умов запровадження системного підходу не тільки на етапі в визначення стратегічних цілей і завдань, а й практичної реалізації, контролю і оцінки результатів, публічного звітування.

ЛІТЕРАТУРА

1. Henry Mintzberg, Sumantra Ghoshal, Joseph Lampel, James Brian Quinn The Strategy Process: Concepts, Contexts, Cases Pearson Education, 2003. 489 p. https://books.google.com.ua/books?id=YVhdhNEi-pwC&dq=Henry+Mintzberg+strategy+is+a+principle+of+behavior+or+following+a+certain+pattern+of+behavior&hl=ru&source=gbs_navlinks_s
2. Свистович М. Б. Сутність та основні поняття стратегічного планування Державне управління: теорія та практика. - 2013. № 2. С. 37-43. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Dutp_2013_2_6
3. Про затвердження Регламенту Головного управління державної служби України та його територіальних органів. Голодержслужба України; Наказ, Регламент, Зразок, Форма типового документа, План, Форма, Звіт, Інформація, Протокол: від 16.02.2007 № 54 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0054351-07>;
4. Про схвалення Методичних рекомендацій щодо організації процесу формування управлінської звітності в банках України: Постанова

Національного банку України; Рекомендації від 06.09.2007 № 324 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0324500-07>;

5.Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення планів діяльності головних розпорядників бюджетних коштів (за бюджетними призначеннями, визначеними законом про Державний бюджет України на відповідний бюджетний період) на плановий та два бюджетні періоди, що настають за плановим. Мінекономрозвитку України; Наказ, Рекомендації, Форма, Заходи, Перелік, Опис, План від 06.04.2011 № 327 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0327731-11/ed20120725>

6.Про організацію оборонного планування: Закон України від 18.11.2004 № 2198-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2198-15/ed20041214/>

7.Про Концепцію державної регіональної політики Президент України; Указ, Концепція від 25.05.2001 № 341/2001// URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/341/2001>

8.Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. Кабінет Міністрів України; Розпорядження, Концепція від 01.04.2014 № 333-р // URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80>,

9.Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні Кабінет Міністрів України; Розпорядження, План, Заходи від 18.06.2014 № 591-р // URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/591-2014-%D1%80>,

10.План заходів щодо реалізації Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні Кабінет Міністрів України; Розпорядження, від 22.09.2016 № 688-р// URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/688-2016-%D1%80>

11.Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року Кабінет Міністрів України; Постанова, Стратегія, Перелік від 06.08.2014 № 385 // URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF>,

12.Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів Кабінет Міністрів України; Постанова, від 11.11.2015 № 932 // URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/932-2015-%D0%BF>,

13.Деякі питання удосконалення системи моніторингу та оцінки результативності реалізації державної регіональної політики Кабінет Міністрів України; Постанова, від 20 грудня 2017 р. № 1029 // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/1029-2017-%D0%BF>

14.Маріуполь: стратегія розвитку 2021р. Маріупольська міська рада. 2017 URL: <https://mariupolrada.gov.ua/page/strategija-rozvitku-2021>